

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์ที่จะศึกษารูปแบบและลวดลายการประดับ เพื่อกำหนดอายุ พระพุทธรูปทรงเครื่องน้อย ที่พบจากพระอุระและพระพาหาซ้ายของพระมงคlobhittr จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการศึกษาดังกล่าว สามารถสรุปผลได้ดังนี้

พระพุทธรูปทรงเครื่องน้อยที่พบจากพระอุระและพระพาหาซ้ายของพระมงคlobhittr จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดเป็นพระพุทธรูปในสมัยอยุธยาตอนกลาง กำหนดอายุราวกลางพุทธศตวรรษที่ 22 เป็นงานสร้างสรรค์พระพุทธรูปประติมาจากคติความเชื่ออันเนื่องในพุทธศาสนา เป็นสำคัญ หากแฝงไว้ด้วยคติความเชื่อในการปกครองพุทธราชา

รูปแบบ ลวดลายที่ประดับพระพุทธรูปทรงเครื่องน้อย ได้รับแรงบันดาลใจจากหลายแหล่ง ล้วนเป็นงานศิลปกรรมที่มาก่อน เช่น ศิลปะลพบุรี ช่วงพุทธศตวรรษที่ 18-19 ที่รับรูปแบบจากศิลปะเขมรมาอย่างลงตัว คือ แบบแผนการประดับแนวเส้นคู่ขนานประดับด้วยเม็ดประดับมงกุฏ และกนกทูลรูปตุ้ม และศิลปะทางภาคเหนือ คือ รูปแบบ ลวดลายประดับกะบังหน้า และครอบมงกุฏจากเทวรูปสำริดในศิลปะสุโขทัย ช่วงพุทธศตวรรษที่ 19-20 และลวดลายประดับที่เน้นเส้นสายเป็นสำคัญ อย่างศิลปะล้านนา ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 21-22 ซึ่งการประดับลวดลายพระพุทธรูปแต่ละองค์จะแตกต่างกัน เป็นการสร้างสรรค์ลวดลายให้เหมาะกับรูปทรงเครื่องประดับที่มีหลายแบบ ทั้งกะบังหน้า ครอบมงกุฏ กรองศอ และทับทรวง และลายเส้นเหล่านี้ อาจมีต้นแบบที่มาจากลายบนเครื่องถ้วยจีนที่พบในไทย ช่วงสมัยราชวงศ์หยวน (พุทธศตวรรษที่ 18-19) และราชวงศ์หมิง (พุทธศตวรรษที่ 20-21) ซึ่งช่างสมัยอยุธยาได้เลือกรับปรับใช้อย่างเหมาะสมกับพระพุทธรูปทรงเครื่องจนเกิดเป็นพุทธลักษณะเฉพาะของพระพุทธรูปทรงเครื่องน้อยในสมัยอยุธยาตอนกลาง

This research is aimed to study the style and dating of Crowned Buddha Images found in the chest and the left shoulder of Mongkolbophitr, Ayutthaya province. The results of the research are namely :

The crowned Buddha images which were found in the chest and the left shoulder of Phra Monklobhittr in Ayudhya province are classified to the mid-Ayudhya art dated around 17th century A.D. Though all Buddha images mainly created from the conviction of Buddhism, combination of the faith in Buddha Raja are reflected.

Influenced by early Thai arts, the crowned Buddha images were decorated in various patterns. For instance, a crown entrusted with two parallel lines and beads and knobbed earring are the characteristic of the ornament of the Lop Buri art dated to 14th -15th centuries A.D. which influenced by Khmer art. Moreover, the motif on a headdress somewhat like a coronet and crowned of the bronze Deva sculpture in Sukhothai art dated 14th -15th centuries A.D. and the linear decorating pattern of Lanna art dated 16th-17th centuries A.D. are the manifestation of the crowned Buddha images. The initiation of these decoration possibly derived from the motif on Chinese ceramics-in the reign of Yuan Dynasty (13th -14th centuries A.D.) and Ming Dynasty (15th -16th centuries A.D.) which were found in Thailand. Eventually, the artisan of Ayudhya carefully selected and applied some of these patterns to be the specific characteristic of the crowned Buddha images in the middle of Ayudhya period.